

Βρυξέλλες, 4 Οκτωβρίου 2018
(OR. en)

12856/18

**Διοργανικός φάκελος:
2018/0108(COD)**

JAI 971
COPEN 336
CYBER 223
DROIPEN 149
JAIEX 128
ENFOPOL 491
DAPIX 303
EJUSTICE 131
MI 690
TELECOM 324
DATAPROTECT 207
CODEC 1606

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας: Προεδρία
Αποδέκτης: Συμβούλιο
αριθ. προηγ. εγγρ.: 12115/18

Θέμα: Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ευρωπαϊκή εντολή υποβολής και την ευρωπαϊκή εντολή διατήρησης ηλεκτρονικών αποδεικτικών στοιχείων σε ποινικές υποθέσεις - Συζήτηση προσανατολισμού

1. Τον Ιούνιο του 2016 το Συμβούλιο ζήτησε κοινή ενωσιακή προσέγγιση σχετικά με τη βελτίωση της ποινικής δικαιοσύνης στον κυβερνοχώρο. Ειδικότερα, ζήτησε μέτρα για τον εξορθολογισμό της συνεργασίας με τους μη ενωσιακούς παρόχους υπηρεσιών και την παροχή εργαλείων στις αρχές επιβολής του νόμου και τις δικαστικές αρχές για ταχεία συγκέντρωση ηλεκτρονικών αποδεικτικών στοιχείων. Μετά από εκτενείς εργασίες και διαβουλεύσεις σε επίπεδο εμπειρογνομόνων με τα κράτη μέλη και τους οικείους φορείς, η Επιτροπή υπέβαλε τον Απρίλιο του 2018 πρόταση κανονισμού σχετικά με την ευρωπαϊκή εντολή υποβολής και την ευρωπαϊκή εντολή διατήρησης ηλεκτρονικών αποδεικτικών στοιχείων σε ποινικές υποθέσεις («η πρόταση»)¹.

¹ έγγρ. 8110/18.

Η πρόταση έχει ως στόχο να εισαγάγει εναλλακτικό μηχανισμό για τα υφιστάμενα εργαλεία διεθνούς συνεργασίας και αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής. Αντιμετωπίζει ειδικότερα τα προβλήματα που προέρχονται από την ασταθή φύση του ηλεκτρονικού αποδεικτικού υλικού και την πτυχή της «ατοπικότητας», καθορίζοντας νέες διαδικασίες για ταχεία, αποδοτική και αποτελεσματική διασυνοριακή πρόσβαση.

2. Η πρόταση βασίζεται και αναπτύσσει περαιτέρω την αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης όπως ορίζεται στο άρθρο 82, παρ. 1 της ΣΛΕΕ, διασφαλίζοντας παράλληλα τη νομική σαφήνεια για τις αρχές, τους παρόχους υπηρεσιών και τα αφορώμενα πρόσωπα. Προβλέπει τη δυνατότητα η δικαστική αρχή του κράτους έκδοσης να μπορεί, εφόσον πληρούνται ορισμένοι κανόνες, να απευθύνει άμεση εντολή προς πάροχο υπηρεσιών ή τον νόμιμο εκπρόσωπό του σε άλλο κράτος μέλος. Στο στάδιο αυτό δεν είναι αναγκαίο να αναμειγνύεται η δικαστική αρχή του κράτους μέλους όπου είναι εγκατεστημένος ο πάροχος υπηρεσιών ή ο εκπρόσωπός του. Η αρχή αυτή παρεμβαίνει αποκλειστικά προκειμένου να αναγνωρισθεί και να επιβληθεί η εντολή σε περίπτωση που ο πάροχος υπηρεσιών δεν συμμορφωθεί προς αυτή.
3. Λόγω των συγκεκριμένων επιχειρησιακών αναγκών και των τεχνικών πτυχών που αφορούν την πρόσβαση σε ηλεκτρονικά αποδεικτικά στοιχεία, πολλά κράτη μέλη εξέφρασαν την ικανοποίησή τους για την προτεινόμενη αλλαγή, τονίζοντας ότι απαιτείται μια αποτελεσματική και ταχεία πρακτική λύση βασισμένη στην αμοιβαία εμπιστοσύνη.
4. Άλλες αντιπροσωπείες εξέφρασαν διάφορες ανησυχίες και πρότειναν να προβλεφθεί η υποχρέωση παροχής σε άλλα κράτη μέλη της δυνατότητας να συμμετέχουν στη διαδικασία μέσω κοινοποίησης στις δικαστικές αρχές του οικείου κράτους μέλους, προκειμένου να είναι δυνατόν να αξιολογούνται η νομιμότητα της εντολής και τυχόν εμπόδια στην εκτέλεσή της. Αναλόγως του αποτελέσματος της αξιολόγησης αυτής, οι δικαστικές αρχές θα έχουν τη δυνατότητα να αντιτίθενται στην εκτέλεση της εντολής.

5. Οι εμπειρογνώμονες συζήτησαν εκτενώς δύο διαφορετικές λύσεις για αυτή τη διαδικασία κοινοποίησης:
- Κοινοποίηση προς το κράτος μέλος του παρόχου υπηρεσιών ή του νόμιμου εκπροσώπου του, ή
 - κοινοποίηση προς το κράτος μέλος του προσώπου του οποίου ζητούνται τα δεδομένα.
6. Από τις συζητήσεις προέκυψε υποστήριξη, αλλά και αμφιβολίες τόσο σχετικά με τη λύση που περιλαμβάνει το σχέδιο κανονισμού όσο και σχετικά με τις διάφορες προτάσεις για την κοινοποίηση.

Δεδομένου ότι πρόκειται για ουσιαστικό θέμα της πρότασης, θα πρέπει να αποσαφηνισθεί για την ομαλή ροή των διαπραγματεύσεων. Η Προεδρία ρωτά συνεπώς τους υπουργούς:

- αν επιβεβαιώνουν την προσέγγιση ως έχει στο σχέδιο κανονισμού, ή
- αν επιθυμούν να τροποποιήσουν τη προσέγγιση αυτή εισάγοντας σύστημα κοινοποίησης.

Στην τελευταία περίπτωση, ποιο κράτος θα πρέπει να λαμβάνει την κοινοποίηση (το επιβάλλον κράτος μέλος ή το κράτος μέλος του αφορώμενου προσώπου).

Δεδομένης της σημειωθείσας προόδου και προκειμένου να ολοκληρωθούν οι διαπραγματεύσεις σε εύθετο χρόνο μέχρι τον Δεκέμβριο, η Προεδρία καλεί τους υπουργούς να εξετάσουν αν θα αποτελούσε συμβιβαστική λύση η κοινοποίηση να γίνεται *προς ενημέρωση* στις αρχές του επιβάλλοντος κράτους μέλους ή του κράτους μέλους του αφορώμενου προσώπου. Επί της βάσεως αυτής, η αρχή που λαμβάνει την κοινοποίηση θα μπορεί να έρχεται σε διαβούλευση με το κράτος έκδοσης χωρίς να έχει το δικαίωμα να αντιταχθεί στην εκτέλεση της εντολής.